

08650 Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca

Uvod

Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana je Zakonom o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine 86/2008; 80/2013, u daljnjem tekstu: Zakon) kao javna ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska. Zakon je usklađen s EU direktivom 80/987/EEC koja je dopunjena Direktivom 2002/74/EC, te ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Europskoj uniji. Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2008/94/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (SL L 283, 28. 10. 2008.).

Agencija je započela s radom 1. siječnja 2010. godine, a organizacijskom klasifikacijom u Državnom proračunu je klasificirana kao proračunski korisnik 08650 Razdjela Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Glava: Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca.

Kao prvostupanjsko upravno tijelo, Agencija provodi posebnu zaštitu vjerovničkih potraživanja - materijalnih prava radnika iz radnog odnosa (pravo na neisplaćenu plaću, naknade plaće, otpremninu i naknadu štete) u slučaju stečaja poslodavca, u dijelu koji odgovara društveno prihvatljivoj minimalnoj razini, obavlja isplatu zaštićenih potraživanja na teret državnog proračuna, te preuzima procesna prava u stečajnom postupku u visini isplaćenih potraživanja radi povrata sredstava u državni proračun.

Agencija također predstavlja instituciju za razmjenu informacija i aktivnosti s nadležnim garancijskim institucijama država članica Europske unije u slučajevima poslovnih aktivnosti na području dvije ili više država članica, te za ostvarivanje regresnih prava za isplaćena potraživanja radnicima u slučaju stečaja stranog poslodavca.

Opisana djelatnost Agencije utvrđena je odredbom članka 6, a osiguranje sredstava u državnom proračunu utvrđeno je odredbom članka 14. Zakona.

Usvajanjem Državnog proračuna za 2014. godinu ("Narodne novine", broj 152/13) financijski plan Agencije osiguran je u visini od 121.910.500 kn, te je raspoređen na aktivnostima A837001 - Administracija i upravljanje u visini od 3.356.500 kn, i A837002 - Osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca u visini od 118.554.000 kn.

Tijekom fiskalne godine financijski plan pretrpio je slijedeće izmjene i dopune:

- u mjesecu ožujku Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2014. godinu ("Narodne novine", broj 39/14) za 232.000 kn umanjen je iznos za aktivnost A837001 - Administracija i upravljanje, te za 15.004.000 kn iznos za aktivnost A837002 - Osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca;

- u mjesecu prosincu Izmjenama i dopunama Državnog proračuna ("Narodne novine", broj 141/12) za 10.000 kn uvećan je iznos za aktivnost A837001 - Administracija i upravljanje, te za 40.045.000 kn umanjen iznos za aktivnost A837002 - Osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

U konačnici, financijski plan Agencije za 2014. godinu utvrđen je i osiguran kako slijedi:

A837001 - Administracija i upravljanje: =3.134.500 kn

A837002 - Osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca: =63.505.000 kn

UKUPNO: =66.639.500 kn

Za rad i obavljanje djelatnosti Agencije u 2014. godini utrošeno je ukupno 71,76% sredstava osiguranih financijskim planom.. Prema aktivnostima utrošeno je kako slijedi:

Opći prihodi iz proračuna:

Aktivnost A837001 - Administracija i upravljanje: 2.587.944,59 kn

Aktivnost A837002 - Osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca:
=45.208.553,91 kn

Ostali prihodi iz proračuna za posebne namjene:

Aktivnost A837001 - Administracija i upravljanje: =24.352,79 kn

UKUPNO: =47.820.851,29 kn (71,76%)

Za isplate osiguranih radničkih potraživanja utrošeno je =45.186.990,41 kn, odnosno 71,22% osiguranih sredstava, pri čemu su preuzete dospjele obveze izvršene u potpunosti.

	Plan 2014. (kn)	Izvršenje 2014. (kn)	Indeks izvršenje/plan
08650-Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca	66.639.500	47.820.851	71,8
4011-MATERIJALNO PRAVNA ZAŠTITA	66.639.500	47.820.851	71,8

OBRAZLOŽENJE PROGRAMA

4011 MATERIJALNO PRAVNA ZAŠTITA

	Plan 2014. (kn)	Izvršenje 2014. (kn)	Indeks izvršenje/plan
4011-MATERIJALNO PRAVNA ZAŠTITA	66.639.500	47.820.851	71,8

Opis programa

Program Materijalno pravna zaštita u dijelu koji se odnosi na Agenciju za osiguranje radničkih potraživanja odnosi se na provođenje Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca („Narodne novine“, broj 86/08 i 80/13).

Zakonske i druge pravne osnove

Temeljem odredbe članka 3. Zakona, u slučaju stečaja poslodavca radnici ostvaruju pravo na:

- neisplaćenu plaću za posljednja tri mjeseca prije otvaranja stečaja, odnosno tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ukoliko je isti prestao unutar tri mjeseca prije otvaranja

stečajna - u visini najviše do visine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj, propisane posebnim propisom, za svaki mjesec proveden na radu u punom radnom vremenu za koji radniku nije isplaćena plaća.

- neisplaćenu naknadu plaće za bolovanje na teret poslodavca u posljednja tri mjeseca prije otvaranja stečaja, odnosno tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa ako je isti prestao unutar tri mjeseca prije otvaranja stečaja - u visini najviše do visine minimalne plaće u Republici Hrvatskoj, propisane posebnim propisom, za svaki mjesec za koji radniku nije isplaćena naknada plaće;

- naknadu plaće za neiskorišteni godišnji odmor na koji je radnik stekao pravo u kalendarskoj godini u kojoj je prestao radni odnos, odnosno u kojoj je otvoren stečaj - u visini najviše do polovice minimalne plaće u Republici Hrvatskoj, propisane posebnim propisom;

- otpremninu pod uvjetima utvrđenim zakonom - u visini polovice najvišeg iznosa zakonom propisane otpremnine;

- pravomoćno dosuđenu naknadu štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti - najviše do jedne trećine pravomoćno dosuđene naknade štete.

Cilj 1. Zaštita i osiguranje dijela stečajnih potraživanja radnika

Opis provedbe cilja programa

Tokom 2014. godine isplate temeljem izvršnih prvostupanjskih rješenja bile su u zakonskim rokovima.

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2014.)	Ostvarena vrijednost (2014.)
Udio rješenja izvršenih u zakonskom roku, u ukupnom broju izvršenih rješenja isplate temeljem svih prvostupanj	Isplatom izvršnih rješenja u kratkim zakonskim rokovima štiti se i osigurava dio stečajnih potraživanja radnika na	%	99	Podaci AORPS-a	99	100

skih rješenja u zakonski propisanim rokovima dovode do ispunjenja cilja	društveno prihvatljivoj minimalnoj razini, te omogućava radnicima da preostali dio svojih potraživanja ostvaruju u formalnijem i dugotrajnijem stečajnom postupku.					
---	--	--	--	--	--	--

A837002 OSIGURANJE POTRAŽIVANJA RADNIKA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA

Naziv aktivnosti	Plan 2014. (kn)	Izvršenje 2014. (kn)	Indeks izvršenje/plan
A837002-OSIGURANJE POTRAŽIVANJA RADNIKA U SLUČAJU STEČAJA POSLODAVCA	63.505.000	45.208.554	71,2

Opis provedbe aktivnosti / projekta

Za isplate radničkih potraživanja u 2014. godini planirana su sredstva u iznosu od =63.450.000,00 kn. Povrat iz stečajne mase u Državni proračun u tekućoj godini ostvaren je u iznosu od =30.741.335,65 kn, od čega se 1.819.361,99 kn odnosi na povrate temeljem isplata izvršenih u tekućoj godini. Budući sustav Državne riznice umanjuje izvršenje za ostvareni povrat sredstava temeljem isplata izvršenih u tekućoj godini, raspoloživa sredstva za isplatu radničkih potraživanja iznosila su =65.269.361,99 kn, a isplaćeno je ukupno =47.006.352,40 kn za 3.965 radnika.

Usporedni pregled provedbe Zakona - prema isplatama izvršnih rješenja:

Broj stečajnih dužnika: 2012 - 119, 2013 - 160, 2014 - 129

Broj isplaćenih zahtjeva: 2012 - 4.031, 2013 - 6.550, 2014 - 3.965

Ukupni iznos isplata: 2012 - 65.801.610,36 kn, 2013 - 104.882.767,00 kn, 2014 - 47.006.352,40 kn

Najveći iznosi isplaćeni su radnicima slijedećih stečajnih dužnika:

1. Dioki d.d. u stečaju, Zagreb =3.800.862,06 kn
2. Brestovac tvornica namještaja d.o.o. u stečaja, Garešnički Brestovac, =2.404.219,81 kn
3. Ceste d.d. u stečaju, Slavonski Brod =1.887.106,75 kn
4. Opeco d.o.o. u stečaju, Virovitica =1.729.919,49 kn
5. Belje tvornica opreme i strojeva d.o.o. u stečaju, Kneževo =1.711.634,99 kn

Prema vrsti ostvarenog prava isplaćeno je kako slijedi:

Neisplaćene plaće i naknade plaće: =22.228.495,74 kn

Doprinosi: =3.530.963,13 kn

Otpremnine: =21.235.908,51 kn

Povrat sredstava u Državni proračun izvršava se prema dinamici određenog stečajnog postupka, djelomičnom ili završnom diobom stečajne mase. Zbog duljine trajanja stečajnog postupka veći dio ostvarenog povrata sredstava odnosi se na isplate izvršene u ranijim godinama.

Usporedni pregled provedbe Zakona prema ostvarenom povratu sredstava:

Povrat temeljem ranijih isplata: 2012: =14.247.275,94 kn, 2013: =5.034.474,71 kn, 2014: =28.921.973,66 kn

Povrat temeljem tekućih isplata: 2012: =802.251,45 kn, 2013: =793.935,62 kn, 2014: 1.819.361,99 kn

Ukupno povrat: 2012: 15.049.527,39 kn, 2013: 5.828.410,33 kn, 2014: 30.741.335,65 kn

Zbog pravne praznine Agencija nije imala mogućnost aktivnog sudjelovanja u stečajnoj diobi. Izmjenama i dopunama Zakona ("Narodne novine", broj 80/13) nadležni stečajni sud je dužan ispraviti rješenje o utvrđivanju potraživanja na način da subrogacijom preuzeto potraživanje Agencije uvrsti u prvi viši isplatan red i time stvori uvjete za njezino sudjelovanje u tijelima stečajnog postupka, čime je poboljšana status Agencije u stečajnom postupku, gdje ona sada ima aktivniju vjerovničku ulogu, što je vidljivo iz iznosa ostvarenog povrata u 2014. godini.

Pokazatelji rezultata

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2014.)	Ostvarena vrijednost (2014.)
Udio ispostavljenih prvostupanih	Ispostavljanjem rješenja u zakonskom roku stječu	%	99	Podaci AORPS-a	99	100

rješenja u zakonskom roku u ukupno ispostavljenim rješenjima - kvartalno	se uvjeti za pravovremenu isplatu dijela stečajnih potraživanja					
Udio pobijenih prvostupanih rješenja u ukupnom broju ispostavljenih rješenja - kvartalno	Smanjenjem broja pobijenih rješenja skraćuju se rokovi isplate dijela stečajnih potraživanja radnika	%	1	Podaci AORPS-a	1	0
Udio rješenja izvršenih nakon zakonskog roka, u ukupnom broju izvršenih rješenja	Smanjenjem broja izvršenih rješenja nakon zakonskog roka, u kraćem se vremenskom roku isplaćuju radnici kojima je ugrožena egzistencija	%	1	podaci AORPS-a	1	0